

TALVISOTA KUHMOSSA

II/JR 25 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2014

II/JR 25 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

- 4 - 5.12.1939 Kapteeni Aarne Tauben komentama II/JR 25 sai maanantaina, 4.12 1939 klo 09.45, käskyn lähteä kokoamispaikkakunnaltaan Oulusta Kuhmon rintamalle. Pataljoona varustettiin nopeasti kuntoon ja se oli lähtövalmiina klo 17.30. Kello 21.00 pataljoona marssi asemalle, jossa lastaus junaan alkoi klo 22.00. Lastaaminen saatiin päätökseen yöllä klo 01.30. Matka kohti Nurmesta alkoi 5.12.1939 klo 02.25. Nurmekseen saavuttiin klo 15.00. Kuormauksen purkaminen aloitettiin välittömästi ja saatiin päätökseen klo 19.20.
- 6.12.1939 Marssi maantietä Nurmeksesta Kuhmonniemelle aloitettiin seuraavasti: Taistelevat osat kuljetettiin autoilla Korpisalmenkylästä noin 6 km lounaaseen tielle, jossa majoitettiin maantien oikealle puolella olevaan metsikköön Tervajärven tasalle. Näiden osastojen kuljetus saatiin päätökseen 6.12.1939 klo 11.00. Ensimmäisenä Tervajärven maastoon saapui Kujalan komppania, missä se sai heti varmistustehtävän. Tervajärvellä majoituttiin teltoihin ja osin myös sisämajoitukseen. Muut Nurmekseen jääneet pataljoonan yksiköt yöpyivät Nurmeksessa Lehtovaaran kansakoululla.
- Autoilla tapahtuneen taisteluosien kuljetuksen yhteydessä tapahtui 6.12 klo 10.00, 15 km Nurmeksesta Kuhmonniemelle päin, kuorma-auton kumoon ajo. Autossa kuljetettiin kahta konekivääriryhmää. Ojaan ajon seurauksena oli, että alikersantti Pehkoselta katkesi toinen jalka polven yläpuolelta ja ryhmänjohtaja Hiltuselta katkesi toisen jalan jalkapöydän luu. Molemmat miehet vietiin sairausautolla Nurmekseen hoidettaviksi. Tämän lisäksi monet muut saivat pieniä vammoja, jotka sidottiin minkä jälkeen miehet saattoivat seurata yksiköitään. Taisteluvälineistä rikkoontui konekiväärin tähtäystanko, joka kuitenkin voitiin myöhemmin korjata. Kaksi suksiparia katkesi myös rytäkässä. Auto pääsi tielle nostamisen jälkeen ja pystyi omin voimin jatkamaan matkaa.
- 11.00 Pataljoonan komentaja antoi lähettiupseerille, vänrikki Hassille käskyn: On otettava yhteys eversti Ilomäen joukkoihin, jotka sillä hetkellä olivat Sivakan tienhaarasta Saunajärvelle päin noin kolmen kilometrin päässä. Vänrikki Hassi lähti suorittamaan annettua tehtävää partion (1+6) kanssa. Saavuttuaan Korpisalmen maastoon hän huomasi savua, joka nousi Kuhmon – Lieksan tienhaaran seudulta. Edettyään noin 200 metrin päähän mainitusta tienhaarasta, hän huomasi siellä kaksi isoa nuotiota, joita eräs sotilas vartioi. Tästä sotilaasta noin 200 metrin päässä metsässä oli usean kymmenen miehen vahvuinen sotilasosasto. Kysytyään mainitulta vartiosotilaalta oliko hän suomalainen, tämä avasi tulen partiotamme kohti. Ammunnan jälkeen partio vetäytyi pois ja palasi ilmoittamaan tapahtuneesta pataljoonan komentajalle.
- Edellä mainitusta johtuen pataljoonan komentaja antoi kersantti Tapaniselle käskyn väkivaltaisen tiedustelun suorittamisesta Korpisalmen kylän pohjoispuolella olevaan tienristeyksen, sekä siitä jonkun matkaa Kuhmonniemelle päin. Samanaikaisesti saivat komppanian päälliköt pataljoonan komentajalta hyökkäyskäskyn.
- 13.35 Pataljoona lähti sotamarssille tavoitteena Korpisalmen kylä. Varmistusosastona oikealla oli yksi joukkue Kujalan komppaniasta. Minkäänlaista yhteyttä ei tähän mennessä oltu saatu everstiluutnantti Ilomäen joukkoihin. Pataljoonamme marssi varmistettuna noin kahdeksan kilometriä, Latvajärven tasalle. Tällä välin oli kersantti Tapaninen saanut yhteyden Ilomäen osastoon.

Everstiluutnantti Ilomäki tapasi henkilökohtaisesti kapteeni Tauben sekä muut pataljoonamme upseerit, joille hän selosti Latvajärven talossa yksityiskohtaisesti tilanteen omalla lohkollaan.

Samanaikaisesti pataljoona sai käskyn vetäytyä lähtöpaikkaansa. Kersantti Tapanisen taisteluryhmä seurasi myös pataljoonaa. Pataljoona yöpyi Tervajärven maastossa. Pataljoonan komentopaikka siirrettiin Tervajärven rannalla olevaan Ollilan taloon.

7.12.1939

Everstiluutnantti Ilomäen lähettämä lähettiupseeri ilmoitti vihollisen olevan Mämmelässä. Saadun tiedon johdosta vänrikki Mikvala lähetettiin partion kanssa tutkimaan Latvajärven maastoa. Samalla oli tutkittava maantie yhteyksiä Rastin tienhaaran välisessä maastossa. Partio ilmoitti maaston olevan vapaa vihollisista. Myöhemmin illalla vänrikki Rakkola tiedusteli tien Rastin tienhaaraan sekä siitä oikealle ja vasemmalle Rastiin ja Mämmelään päin. Tiedustelun tulos oli sama kuin Mikvalankin.

Pataljoona piti olla marssivalmiina 8.12. klo 03.45 käynnistettävää hyökkäystä varten.

8.12.1939 08.30

Oltiin hyökkäykseen lähtölinjalla Maunuvaaran tasalla, josta suunnasta pataljoonan piti hyökätä Mämmelään. Pataljoonan pääjoukot saivat kuitenkin käskyn siirtyä Sakarinvaaraan (Sekerinvaaraan) pienempien osastojen siirtyessä Pirttimäen kautta Rastin tienhaaraan kosketuksen ottoa varten viholliseen. Siellä osastot joutuivat kiivaaseen taisteluun vahvojen vihollisosastojen kanssa.

13.30

Sai pataljoonamme käskyn hyökätä Sakarinvaarasta Mämmelään, jossa se kohtasi vahvan hyvissä puolustusasemissa olevan vihollisen.

14.00

Voimakkaan vihollisen painostuksen, sekä tulen ja maaston aukeuden vuoksi ei pataljoona saavuttanut tavoitettaan Mämmelää, vaan hämärän lähestyessä hyökkäys pysähtyi. Joukot vetäytyivät Latvajärven tasalle, etuvartiokompanian asettuessa Koistilaan. (Viides komppania).

Tappiot: Pataljoonan komentaja kapteeni Taube kaatui klo 14.30 Mämmelä edessä olevalla aukealla. Samoin kaatuivat 4.K:sta, alikersantti Kyllönen J, jääkäri Kuusio M, jääkäri Noponen A, sotamies Martikainen Aug, ja sotamies Eskonniemi E. (Kaikki olivat reserviläisiä Kärsämäeltä). 5.K:sta alikersantti Arola T Pulkkilasta, res. Pirkkola M Pyhäjoelta. Lisäksi kuoli myöhemmin Psp:ssä res. Pekkarinen Kaarlo. Kadoksissa on korpraali Kurkinen 5.K:sta.

17.30

Taistelut päättyivät. Tilanne jäi ennalleen. Pataljoonan komentajaksi määrättiin luutnantti Kujala.

9.12.1939

Pataljoonan komentajaksi määrättiin kapteeni E Nurmela.

12.12.1939 13.00

Aloitettiin taistelut Pirttimäestä. Pirttimäki vallattiin, se on nyt meidän. Omat tappiot olivat vähäiset, vain kolme haavoittunutta.

18.00

Taistelut päättyivät. Etuvartiokomppania varmisti Pirttimäen.

13.12.1939 09.00

Pirttimäen taistelut jatkuivat. Vihollinen teki useita kiivaita hyökkäyksiä oikeaa ja vasenta sivustaa vastaan. Vihollinen tuki hyökkäyksiään voimakkaalla konekivääritulella ja käytti apunaan hyökkäysvaunua sekä tykistöä.

- 15.30 Vihollinen yritti murtaa oikean sivustan. Tönkyrän komppania antoi sinne vahvistuksen ja Pyhtilän komppania saapui reserviksi varmistamaan vasenta sivustaa Lumijärven – Rastintien suuntaan. Lisäksi omat joukkomme käyttivät tukena kranaatinheitintulta millä häiritsivät vihollisen toimia Rastin tienhaarassa.
- 17.00 Vihollisen yritykset tyrehtyivät ja taistelut päättyivät illan pimetessä. Pirttimäki jäi edelleen meille ja alue varmistettiin.
- Omat tappiot Pirttimäen taistelussa olivat: 2./KKK:sta kaatuivat alikersantti Niilo Ahonperä Pyhännältä ja korpraali Niilo Tinkala Piippolasta.
- 14.2.1939 08.00 Vihollinen aloitti painostuksen vasenta sivustaa vastaan. Tässä kahakassa Vaismaan joukkue, kuudennesta komppaniasta, joutui vihollisen piirittämäksi. Taistelussa kaatui sotamies Matti Karioja Kestilästä Pirttimäen talon luona. Haavoittuneiden lukumäärä näissä edellä mainituissa taisteluissa oli: 3.K 3, 5.K 10, 6.K 3, 2./KKK 4. Materiaalimenetyksinä useita kymmeniä suksipareja komppaniaa kohti, kaksi vanhaa konekivääriä meni käyttökelvottomaksi, yksi ilmatorjuntakonekivääri (jalusta ja sen kalusto jäi itselle), kaksi konepistoolia, ahkioita, neljä KK:n varapiippua, 23 kpl patruunavöitä ym. muuta pientä materiaalia.
- Suoritettiin pataljoonien vaihto. Ensimmäinen pataljoona tuli pataljoonamme tilalle puolustukseen Pirttimäelle. Pataljoonamme siirtyi lepäämään Kannakselle.
- Kuhmon Lauvuksen kylässä 15.12.1939
Res.vänr. V Rahkola
II/JR 25 adjutantti
- 14.12.1939 etuvartiokomppanioiden vaihduttua klo 08.00, lähti pataljoonamme Kannakselle lepäämään. Mieliala oli reipas, sillä olimme pitäneet hallussamme Pirttimäen, jota ”ryssät” olivat yrittäneet saada haltuunsa. Miehet olivat tosi soturien näköisiä, partaisia, nokiset lumipuvut ja tiukkakatseisia, tulikasteen kokeneita poikia. Monet miehistä olivat jo antaneet ikuisen nukuttaneen tervehdysten pöyhkeileville ”ryssille”.
- 15.12.1939 Kapteeni Halonen otti vastaan pataljoonan komentajan tehtävän. Välittömästi tehtävän vastaanottamisen jälkeen hän suoritti pataljoonan tarkastuksen. Pataljoona sijoitettiin osittain telttoihin ja osin sisämajoitukseen. 6.K ja 2./KKK:sta yksi puolijoukkue määrättiin Juurikka-ahoon telttamajoitukseen. Majoittumisen jälkeen aloitettiin heti kenttälainoitusyöt Lauvusjärven maastossa, samoin aseiden ja työvälineiden korjaus ja kunnostaminen, sekä miesten saunottaminen.
- 16.12.1939 Miesten saunottamista jatkettiin, samoin aseiden korjaamista, kenttälainoitusyöitä Lauvusjärven ja Juurikka-ahon maastoissa.
- 17.12.1939 Varustusten rakentamista maastossa jatkettiin, samoin aseiden puhdistamista. Lepoaikana pataljoona suoritti tiedusteluja oikealle sekä vasemmalle ja varmisti nämä maastoalueet sekä suoritti partiotoimintaa.
- 18.12.1939 Suoritettiin maastossa varusteluyöitä.
- 12.00 Pataljoona sai käskyn Prikaati Vuokolta (”Ahven”) siirtyä Karsikon seudulle Nurmeksen pitäjän Mujejärven kylään. Syynä siirtymiseen oli odotettavissa

oleva vihollisen hyökkäys idästä Tolkeen suunnalta, Kuhmo Lieksa maantieltä, Kuhmon Nurmeksen väliselle maantielle, prikaati Vuokon selustaan.

Pataljoonan siirto tapahtui Autokomppania 39 toimesta seuraavasti:

Taskilan komppania (5.K) + 2.KKK komppania Varttisesta yksi konekiväärijoukkue, lähti klo 15.20, kulki Petäiskylästä Tolkeen tietä 14 km itään, minne saapui klo 18.40. Komppania muodosti taisteluvarvartion Mäntyjärven maastoon, 2,5 km Tolkeen suuntaan. Muu osa pataljoonasta majoittui Karsikon seuduille, osa teltoihin, osa sisämajoitukseen ja varmisti itsensä.

- 19.12.1939 Karsikossa järjestelytöitä ja suksien tervaamista.
- 08.00 Pataljoonasta lähetettiin yksi joukkue (II/6.PrV) vänrikki Koivulan johtamana tiedustelemaan Heinävaaraan ja sieltä edelleen Lieksan maantielle. Viides komppania on edelleen Tolkeessa, josta se klo 19.30 lähti Lieksan pitäjän rajalle ja saapui klo 23.00 Lieksantien haaraan.
- 13.00 Oli ilmahälytys, lentokoneita ei kuitenkaan nähty näillä seuduilla.
- 20.12.1939 Karsikossa tehtiin järjestelytöitä. Palattiin takaisin Ristijärven ja Lauvusjärven väliselle kannakselle. Paluu tapahtui klo 23.30 mennessä. Majoituttiin ja varmistettiin tukikohta. Taskilan komppania on osillaan Tolkeessa viivytys-tehtävässä luutnantti Essenin osaston kanssa. Otettiin yhteys majuri Hyvärisen osastoon Tolkeen suunnalla. (ErP.12).
- 21.12.1939 Jatkettiin kenttävarustelutöitä Juurikka-ahon ja Lauvusjärven maastossa.
- 16.30 Vänrikki Koivusalon joukkue palasi Heinävaaraan ja Lieksan maantielle teke-mältä tiedustelumatkalta. Ilmoitti nähneensä yhden vihollisosaston Lieksan tiellä, jota ei kuitenkaan saanut tuhottua. Viides komppania on edelleen osittain Tolkeessa taistelussa vihollisen kanssa ja varmistaa Lieksan valtatie ja Tolkeen tienhaaran.
- 22.00 Lähetettiin luutnantti Suupohja + kaksi ryhmää neljänestä komppaniasta tiedustelemaan Koiravaaraan ("Kahveliini"). Tehtävänä on ottaa selville vihollisen vahvuus ja Sivakkaan sijoittuneet joukot. Lumipyryn takia osasto yöpyi Lapiovaarassa.
- 22.12.1939 Kannaksessa ja Juurikka-ahon maastoissa jatkettiin varustelutöitä.
- 12.00 Prikaatin esikunnasta annettiin käsky, jonka mukaan pataljoonan on lähdet-tävä autoilla Nurmeksen ja Sotkamon kautta Kuhmoon. Pataljoona oli heti lähtövalmiina, mutta käsky myöhemmin peruutettiin.
- 19.30 Luutnantti Kujala ("Parta") + vänrikki Porma + 30 miestä + (1 + 4) pioneeria lähtivät tiedustelumatkalle Koiravaaran kautta Sivakkaan häiritsemään vihol-lisen puuhastelua siellä. Hänen osastoonsa yhtyi luutnantti Suupohjan osasto.
- 23.12.1939 Kannaksella ja Juurikka-ahossa jatkettiin varustelutöitä ja vedettiin piikkilan-kaa. Viides komppania oli saapunut yöllä Mäntyjärvelle missä oli nyt levossa, ja teki samalla omia järjestelytöitään. Illalla saapui ilmoitus luutnantti Kujalalta, että he olivat tiedustelleet "Kahvelin" suuntaan ja todenneet "ryssien" liikehtimistä siellä. Lukumäärästä ei ole tietoa. Osasto on joutunut kosketukseen "ryssän" kymmenmiehisen varmistusosaston kanssa, joka käsikähmässä käydyssä taistelussa tuhottiin.

Omat menetykset: Alikersantti Remestä puri "ryssä" peukalosta, yksi kivääri katosi ja yhdet suksen ja sauvat vaihtuivat. Osasto jatkaa toimintaa. Päivällä kävi oma lentokone Rastin tienhaarassa, jota viholliset ampuivat tuloksetta kivääreillään. Illalla suunniteltiin joulun viettämistä.

24.12.1939

Vänrikki Karikosken partio, 1+31, kuudennesta komppaniasta liittyi Kujalan osastoon.

Jouluaattona, vänrikki Karikoski lähti kolmen ryhmänsä kanssa, luutnantti Kujalan käyttöön Koiravaaraan. Lämmitettiin saunoja ja osa miehistä sai kylpeä.

09.00

Joulutunnelma keskeytyi, kun pataljoona sai käskyn, jonka mukaan pataljoonan oli siirryttävä etulinjoille, minne saavuttiin klo 12.00. Everstiluutnantti Ilomäen joukot aloittivat hyökkäyksen aamulla Jyrkänkoscelta Rastille. (Hyökkäyksen piti alkaa jo klo 08.00, muuta se myöhästyi jonkin verran). Majuri Veijolan pataljoona hyökkäsi samanaikaisesti Maunuvaarasta Koistilaan. Luutnantti Tuovisen komppanian piti iskeä vasemmalta, pataljoonan pääosan toimiessa reservinä. Luutnantti Kujala edellä mainitun osastonsa kanssa, jolle oli annettu partio tehtävä, joutui nyt suorittamaan "Kahvelissa" vihollisen häiritsemistä ja kiinnittämään vihollisen huomion puoleensa. "Ryssillä" oli täysi tuliylivoima, taistelut olivat kiivaimmillaan klo 14.00 – 15.00 tienoilla. Ilomäen joukot saavuttivat iltahämärän aikana Kankivaaran tasan, mutta eivät saavuttaneet päätavoitettaan Rastia. Luutnantti Tuovinen, Lapinjärven pohjoispuolella ei ottanut osaa taisteluun, koska ei saanut yhteyttä everstiluutnantti Ilomäen kanssa. Majuri Veijola yhdellä komppanialla hyökkäsi Koistilaan tien vasemmalta puolen, mutta joutui "ryssien" kiivaan kivääri ja konekivääritulen takia vetäytymään takaisin Maunuvaaraan. Samanaikaisesti luutnantti Kujala ("Parta") onnistuneilla tuli-iskuillaan sai vihollisen huomion puoleensa siinä määrin, että "ryssä" siirsi heitä vastaan kaksi hyökkäysvaunua, jotka ampuivat toivotonta tulta heitä vastaan. Lisäksi vihollinen kohdisti voimakkaan konepistooli ja pikakivääritulen. "Kahveli" tuntuu olevan "ryssien" pesäpaikka. Illan pimetessä taistelut taukosivat, joten Rasti, Koistila ja Sivakka ("Kahveli") jäivät "ryssille". Myöhemmin illalla pataljoonamme palasi Kannakselle entiselle majoituspaikalle.

Vietimme joulua. Luutnantti Kujala osastoineen Koiravaarassa, kuudes komppania Juurikka-ahossa, viides komppania Tolkeessa Mäntyjärvellä, 2.KK-komppania Kannaksella, samoin esikuntakomppania sekä osa neljättä komppaniaa. Lahjoja saapui sotilaille paljon. Jokaisen ajatuksissa varmasti oli joulu kotikuusen ympärillä, omien omaistensa seurassa.

25.12.1939

Varmistettuna pataljoonamme vietti rauhallisen joulun joulupakettien sisältöihin tutustumalla.

10.30

Luutnantti Kujala saapui osastonsa kanssa Koiravaarasta, missä hän oli viettänyt jouluaattoillan ja yön.

26.12.1939

Pataljoona suoritti aseitten puhdistusta ja kunnostamista, suksien tervaamista sekä kuormaston kuntoon laittamista.

16.00

Viides komppania saapui Tolkeesta. Tolkeen matkalla kaatui korpraali Niilo Jylänki. Jylänki oli kotoisin Haapavedeltä.

- 23.00 Lähti luutnantti Kujalan osasto, vänrikki Porma, luutnantti Suupohja + 48 aliupseeria ja miestä Koiravaaraan jatkamaan siltä matkaa "ryssien" pesäpaikkaan "Kahveliin" tarkastelemaan heidän puuhiaan siellä.
- 27.12.1939 Jatkettiin kenttävarustelutöitä. Samalla valmistauduttiin etulinjalle lähtöä varten.
- 10.00 Tuli ilmoitus ilmavaarasta: Viholliskoneita Nurmeksessa. Ilmavaara ohi.
- 22.00 Luutnantti Kujalalta saapui ilmoitus: "Kahvelissa" on "ryssillä" hyvin vilkasta liikennettä, joten epäilen sen johtuvan vihollisen varustelutöistä. Olemme antaneet heille muutamia hyviä tuli-iskuja, joihin vastapuoli ei ole vastannut. Illepana sieltä ammuttiin meitä tykistöllä saamatta mitään aikaan. Jatkan tiedustelua ja pyrin "ryssien" sivustaan.
- 28.12.1939 Kenttävarustelutöitä ja ilmavalvontaa. Odotamme lisätietoja luutnantti Kujalalta.
- 22.45 Lähetettiin partio Koiravaaraan ilmoittamaan Kujalalle, että toiminta Sivakassa lopetetaan, partiointia jatketaan ja komppania siirtyy eteen.
- 29.12.1939 04.30 Pataljoona lähti Kannakselta Latvan maastoon, missä vaihtoi asemia ensimmäisen pataljoonan kanssa. Varustelutyöt käynnistettiin välittömästi kautta koko linjan. Aloitettiin korsujenteko ja uusittiin ja korjattiin aikaisempia asemia. Kuudes komppania suoritti korsujen rakentamista ja oli samalla etuvartiokomppaniana. Päivän aikana ei ollut laukaustenvaihtoa, joten töiden varustaminen voitiin aloittaa rauhassa.
- 30.12.1939 Korsujen rakentamista ja varustelutöitä jatkettiin. Pienet partiomme suorittivat päivän aikana tiedustelu tehtäviä Sakarivaaran ja Lapinjärven maastoissa. Luutnantti Kujalan partio sai käskyn palata takaisin Koiravaaraan, jonka oli jättänyt ensimmäisen pataljoonan partion haltuun. Päivä oli rauhallinen, joten korsujen rakentaminen kävi täydellä höyryllä, samoin asemien korjaaminen.
- 31.12.1939 Korsujen tekoa ja varustelutöitä jatkettiin, aseita puhdistettiin ja varusteita kunnostettiin. Partiot suorittivat tiedustelu tehtäviä Sakarivaaran maastossa. Luutnantti Kujalan partio saapui Koiravaarasta. Iltapäivällä "ryssät" ampuivat muutaman laukauksen tykeillään. Luultavasti osoittivat tällä vaan hermostuneisuuttaan. Muuten päivä oli rauhallinen, joten uutta vuotta voitiin kaikin juhlaillisuuksin ryhtyä ottamaan vastaan. Lahjapaketteja saatiin ja todella oli suuren juhlapäivän aattoillan tunne.
- 1.1.1940 Pataljoona vietti juhlapäivän leväten, lukuun ottamatta viidettä komppaniaa, joka jo aamuvahain otti kuudennelta komppanialta vastaa etuvartiokomppanian tehtävän. Joku pieni partio kävi tiedustelutehtävissä Koistilan maastossa. Päivä oli rauhallinen, ei laukausten vaihtoa.
- 2.1.1940 Jatkettiin korsujen rakentamista. Maa oli routainen ja kivinen, josta johtuen kaivaminen oli ahkeroimisesta huolimatta hidasta. Samalla suoritettiin kenttävarustelutöitä. Päivän aikana muutamat partiomme suorittivat tiedustelutehtäviä. Illalla sai vänrikki Harsi pataljoonan komentajalta käskyn lähteä muutamien pioneeri-, ja kevytryhmän miehen kanssa yrittämään laittaa miina Koistilan ja Pirttimäen väliin maantielle. Vänrikki Harsi lähti matkalle klo 23.00. Päivä oli rauhallinen, muutamaa "ryssän" kiväärin laukausta lukuun ottamatta.
- 3.1.1940 Vänrikki Harsin partio palasi aamupäivällä ja ilmoitti saaneensa tehtävän suo-

ritetuksi.

- 06.15 Kuultiin Koistilan suunnasta voimakas räjähdys ja samalla näkyi sieltä myös tuli liekki. Ennen räjähdystä samasta suunnasta kuului moottoriajoneuvon surinaa, joka räjähdysten aikana vaimeni. Luultavaa on, että yöllä asetettuun miinaan ajoi auto tai joku muu moottoriajoneuvo.
- 08.00 "Ryssien" puolelta alkoi kuulua kovaa konekivääri-, ja kivääri ammuntaa. Myöhemmin alkoi myös vihollisen tykistö ja kranaatinheittimet toimia. Kovan tulen takia oli viidennen, etuvartiossa olleen komppanian, peräännyttävä Maunuvaarasta päävostarinta-asemaan.
- 15.15 Oma tykistö ja kranaatinheittimistö aloittivat toimintansa. Vihollinen lyötiin takaisin Koistilaan ja Maunuvaara jäi meille. Vihollinen kärsi aikamoista mieskukkaa.
Meiltä kaatui Heimo Ojanaho ja Väinö Vaihoja ja lievästi haavoittuivat vänrikki Aaro Oravainen, Antti Koskenkorva ja Mauno Kukkola. Kaikki 5.K:sta.
- Korsujen tekoa ja partiointia pienillä partioilla jatkettiin. Päivän taistelusta huolimatta jäi tilanne yleensä ottaen ennalleen. Hyökkäyksen aikana viidettä komppaniaa tukivat toiset yksiköt muutamilla joukkueilla.
- 4.1.1940 05.00 4.K otti vastaan 5.K:ltä vastaan EVK:n tehtävät (etuvartiokomppania). Kent-varustelutöitä jatkettiin ja korsuja rakennettiin.
- 11.30 Vihollisen tykistö aloitti taas kovan tykistö-, ja kranaatinheitin tulen. Ampui koko päivän asemiamme läheisyyteen yhteensä noin 500 ammusta. Asemista suoritettiin vain vähäistä laukausten vaihtoa kivääri kaliiberin aseilla. Kovalla tykistötulellaan viholliset eivät saaneet muuta vahinkoa, kuin yhdeltä 4.K:n pojalta repeytyivät vaatteet pahasti ja taisi mennä tajukin vähäksi aikaa.
- Tilanne päivän kuluessa jäi ennalleen. Neljättä komppaniaa oli toisista yksiköistä joitakin joukkueita vahvistamassa pommitusten aikana, koska odotettiin voimakasta jalkaväen hyökkäystä tulivalmistelun jälkeen. Sitä "ryssät" eivät kuitenkaan suorittaneet. Oma tykistömme vastasi iltapäivällä "ryssän" pommitukseen muutamalla kymmenellä hyvin tähdätyillä laukauksilla.
- 5.1.1940 Osa pataljoonasta pääsi majoittumaan teltoista korsuihin, jotka olivat hyvin lämpimiä ja hauskenpa majoituspaikkoja. Ei ollut enää vaaraa pommien sirpaleista, joita jo edellisen päivän aikana oli "ryssien" pommittaessa lennellyt leirialueellamme. Onneksi ne eivät kuitenkaan tuottaneet mitään vahinkoja.
- Varmistamista ja pientä partiointia Sakarivaaran ja Lapinjärven suunnille. Korsujen rakennettiin ja varustuksia tehtiin Latvan maastossa. Lisäksi kunnostettiin ja puhdistettiin aseita.
- Päivän aikana oli muutama ilmahälytys. Koneita ei kuitenkaan tullut leiri-alueellemme, vaikka ne kulkivatkin aika läheltä. Muutamaa "ryssän" tykinlaukausta ja joitakin kiväärinlaukauksia lukuun ottamatta, päivä oli rauhallinen.
- Sotamies Tikkanen oli joidenkin miesten kanssa partioimassa oikealla siivellä, alueella missä aamulla oli liikkunut "ryssän" partio ja jättänyt lentolehtisiä maastoon. Hänen ottaessaan yhtä lentolehtistä puusta, räjähti Tikkasen alla "ryssän" asettama miina, joka heitti hänet ilmaan. Hän selvisi tajuntaansa menettämättä, mutta tämäys oli ollut siksi voimakas, että hänen toinen kylkensä ja käsi olivat hervottomat, joten hänet oli vietävä sairaalaan.

- 6.1.1940 Korsujen rakentamista varustelutöitä jatkettiin. Puolenpäivän aikaan tuli ilmoitus, että "ryssän" noin 30 miehinen partio on Juurakko-ahosta, noin kilometri Latvaan päin, oli ampunut meidän erästä hevosmiestä kohti osumatta ja että ne ovat katkaisseet puhelinyhteyden. Meiltä lähetettiin heti useita partioita saartamaan vihollispartiota ja tuhoamaan se. Tiukasta yrittämisestä huolimatta pääsi partio livahtamaan omiensa puolelle. Illalla sai everstiluutnantti Vuokon käskystä viidennen komppanian partio tehtäväkseen tulevana yönä käydä valtaamassa Sakarivaaran talo. Päivä oli rauhallinen.
- 7.1.1940 Varustelutöitä ja korsujen tekoa.
- 01.00 Vihollinen aloitti hyökkäyksen Maunuvaaraan tykistön ammunalla. Toisista yksiköistä hälytettiin muutama joukkue tukemaan etuvartiokomppaniaa. Etuvartiokomppania onnistui tyrehdyttämään "ryssän" hyökkäyksen aamulla kello 04.00 mennessä. Emme kärsineet mitään menetyksiä.
- 05.00 Viidennen komppanian partio palasi Sakarivaarasta. Partio ilmoitti saaneensa tehtävän suoritetuksi. Yöllä nähtiin tulen loimuja Sakarivaarasta.
- 05.00 6.K otti 4.K:lta vastaan etuvartiokomppanian tehtävät.
- Päivä oli hiljainen. Oma tykistö suoritti päivän aikana tarkistusammuntoja. Partio otti yhteyden osasto Ilomäkeen.
- 8.1.1940 Korsujen tekoa ja varustusten rakentamista. Hiihdettiin varmistusladut oikealle ja vasemmalle. Pataljoona suoritti päivän kuluessa pientä partiointia etumaastossa. Muutoin päivä oli rauhallinen.
- 9.1.1940 Palvelus sama kuin edellisinäkin päivinä. Etumaastossa suoritettiin pienimuotoista partiointia. Partiomme totesi vihollisen suorittavan Sakarivaarassa jokinlaisia varustelutöitä, sillä sieltä oli kuulunut kovaa työstä syntynyttä kolinaa ja melua. Päivä oli rauhallinen.
- 10.1.1940 5.K otti 6.K:lta vastaan etuvartiokomppanian tehtävät. Pataljoona suoritti edelleen kenttävarustusten rakentamista ja kunnostamista muun vartiointin ja partioinnin ohessa. Maunuvaarassa vaihdettiin vihollisen kanssa muutama kiväärin laukaus. Tähystäjämme huomasivat "ryssän" partion hiihtämässä Latvajärven pohjoispuolella, partio ei kuitenkaan tullut lähemmäksi. Päivä oli yleensä ottaen rauhallinen.
- 11.1.1940 Varustelutöitä ja korsujen rakentamista. Vihollisen partio liikkui etumaastossa, mutta se ei tullut tulemme ulottuville. Päivän aikana ei ollut laukausten vaihtoa.
- 12.1.1940 08.10 Vihollinen aloitti kovan tykistö-, ja kranaatinheitin tulituksen. Pääasiallisesti se suuntautui etuvartiokomppaniamme aseisiin ja niiden etupuolelle. Luultavaa oli, että "ryssät" tällä tiedustelivat asemien edestä miinakenttiä siinä kuitenkaan onnistumatta. "Ryssät" ampuivat päivän kuluessa noin 350 ammusta tykeillään ja kranaatinheittimillä. Iltapäivällä viholliset yrittivät hyökätä Maunuvaaraan, kiväärijoukkueella ja konekivääreillä vahvistettuna ja oman tykistön tehokkaalla tuella. Etuvartiokomppania löi railakkaasti "ryssät"

takaisin. Viholliselle aiheutettiin suurta mieshukkaa. Maunuvaaraan, panssarintorjunta asemaan asetettu tykkimme tuhosi yhden hyökkäysvaunun ja vioitti toisen ampumakyyttömäksi.

Omat menetykset erittäin kovassa "ryssän" painostuksessa oli yksi käteen haavoittunut sotamies, joka sai sirpaleen käteensä korsun edessä seisoessaan. Sidonnan jälkeen mies tuli terveenä takaisin yksikköön. Leirialueeltamme kaatui hyviä tukkipuita tykin ammusten räjähdyksissä.

Oma lentokoneemme kävi häiritsemässä vihollisen touhuja. Pommitusten lomassa rakennettiin korsuja ja paranneltiin asemia.

- 16.00 Taistelu taukosi ja tilanne jäi entiselleen.
- 13.1.1940 05.00 4.K otti 5.K:lta vastaan etuvartiokomppanian tehtävät. Päivä oli rauhallinen, joten korsujen rakentamista ja varustelutöitä voitiin suorittaa hyvin rauhassa. Tiedustelupartiointia suoritettiin oikealle ja vasemmalle siivelle. Illalla Ahvenlammen partio palasi ja toi mukanaan pataljoonaan yhden hyvin kurjassa kunnossa olevan "ryssän", joka oli ollut nukkumassa meidän varmistuslatumme varressa. "Ryssä" oli niin likainen, että se haisi pahalle. Tarkastuksen ja kuulustelun jälkeen vanki lähetettiin "Partaan" edelleen vankileirille vietäväksi. Tilanne entisellään.
- 20.00 Pataljoona sai käskyn siirtyä 14.1.1940 klo 07.00 mennessä Kannakselle lepäämään. I/JR 25 ottaa vastaan II/JR 25:n asemat.
- 14.1.1940 06.00 I/JR 25 otti vastaan asemamme ja meidän pataljoona siirtyi välittömästi Kannakselle lepäämään. Se olikin jo tarpeen miesten saunottamisen takia. Osa pataljoonastamme majoittui taloihin ja osa teltoihin. Päivällä oli ilmahälytys, kun kaksi "ryssän" lentokonetta lensi maantien suunnassa lännen suuntaan. Iltapäivällä otti osa neljänestä komppaniasta vastaan I/JR 25:ltä Koiravaaran varmistustehtävän. Kannaksen saunat lämmitettiin ja osa miehistä sai jo illalla kylpeä. varmistukset järjestettiin entiseen tapaan. 6.K jäi kaksi kilometriä Latvasta etelään niin sanottuun "Korppiin".
- 15.1.1940 Saunottiin ja levättiin. Päivällä oli useita ilmahälytyksiä. Joku lentokone lensi aivan leirialueemme yläpuolella, kuitenkin niin korkealla että emme voineet saada niitä alas ammutuksi. Vihollisen lentotoiminnan vilkastuessa lohkolamme. Pataljoonan komentaja antoi määräyksen pioneereille sirpalesuoja-korsujen rakentamiseen pataljoonallemme. Työhön oli osallistuttava kaikkien pataljoonan vapaana olevien miesten heti seuraavana päivänä. Partiomme otti yhteyden osasto Ilomäkeen entiseen tapaan.
- 16.1.1940 Jatkettiin varusteiden kuntoon laittoa ja jatkettiin miesten saunottamista. Vihollisen ilmatoiminta oli erittäin vilkasta.
- 17.1.1940 07.30 6./JR 25:n ajomiehet ilmoittivat, että vihollisen partio oli yllättänyt heidät noin 300 metriä etelään Juurikka-ahon talosta. Vihollisen partiota takaa ajamaan lähetettiin heti esikunnasta kevyt ryhmä ja 6.K:sta vänrikki Koivulan joukkue. Esikuntakomppanian kevyt ryhmä tavoitti vihollisen partion jälkipään ja kaatoi siitä viisi vihollista. 6.K:n partio hajotti vihollispartion, josta saivat kaadetuksi kuusi "ryssää". Kaatuneiden vihollisten joukossa oli kolme upseeria. Sotasaaliina saatiin muutama automaattikivääri, patruunoita, räjähdysaineita yms. Rakennettiin puhelinyhteys Koiravaaraan, minne 4.K oli majoitettuna.
- 18.1.1940 Korsujen rakentamista. 2.KKK:n II joukkue siirtyi osin Lapiovaaraan ja osin Koiravaaraan. Vilkasta partiotoimintaa.

- 19.1.1940 Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta. Vihollisen lentokoneet ampuivat Koira-vaaraa ja sen läheisyydessä olevaa teltta-aluetta sillä seurauksella, että sotamies Riku Mäki kaatui ja sotamies Matti Kyllönen ja alikersantti Eino Niemelä (4.K:sta) haavoittuivat ja kuolivat seuraavana päivänä haavoihinsa.
- 20.1.1940 Järjestettiin majoituspaikkojen ilmatorjunta, jatkettiin korsujen rakentamista ja partiointia.
- 21.1.1940 Tunnussana Karhu – Mäki. Jatkettiin edellisen päivän toimintaa.
- 22.1.1940 Pioneerit miinoittivat 4.K:n partioiden kanssa Lieksan maantietä. 6.K varmisti miinoitustyön partioillaan. Yksi pioneeri kaatui.
- 23.1.1940 Partio toimintaa. Vihollisen ilmatoiminta oli entistä vilkkaampaa.
- 24.1.1940 Lumipyryn vuoksi ei vihollisen ilmatoimintaa. partioitiin ja kunnostettiin varusteita. Tunnussana Korpi – Lahti.
- 25.1.1940 Jatkettiin päivittäisiä toimintoja.
- 26.1.1940 Vihollisen ilmatoiminta oli vilkasta. Peseytymistä ja saunottamista sekä partiointia.
- 27.1.1940 Osasto R (Ruotsalo) majoittui Ristijärven maastoon.
- 28.1.1940 Pataljoonamme valmistautui lähtöä varten Lieksan – Sivakan suunnalle.
- 16.00 Lähtö Raunioahon tienhaarasta Kivijärvelle, missä majoituttiin telttoihin.
- 29.1.1940 Pataljoona eteni Lieksantietä kohti. Pataljoona asettui kilometripylvään 77-78 paikkeille Kalettomalammen eteläpuolelle.
- 30.1.1940 Pataljoona (- 5.K) eteni Lieksan maantietä Sivakan tienhaaraa kohti, noin kilometripylvään 81 kohdalle, kun se kohtasi vihollisen, joka kenttälinoitetuista asemistaan tulittamalla pysäytti etenemisemme. Vihollisella oli lisäksi mukana toiminnassa kaksi hyökkäysvaunua. 5.K oli saanut tehtäväksi katkaista Saunajärven maantie Klemetin kohdalta.
- 11.40 5.K katkaisi Saunajärven tien noin 300 metriä Klemetistä länteen. Vihollisen kaksi kuorma-autoa tuhottiin ja kaksi hevosta kaatui. Vihollisen mieshukka oli useita kymmeniä.
Sotamies Niilo Laitinen (5.K) kaatui.
Tämä maastokohta sai nimekseen: Eckau – Keckau.
- 31.1.1940 Kaksi joukkuetta 6.K:sta siirtyi Eckau – Keckauhin 5.K:n vahvistukseksi, samoin luutnantti Jussilan komppania I/JR 25:stä. Tiellä suoritettiin miinoitus ja murrestustöitä. Sotamies Kaarlo Helenius 5.K:sta haavoittui pahasti ja kuoli Psp:llä 1.2.1940.
- 1.2.1940 Eckau – Keckaus taisteltiin koko päivä kiivaasti. Vihollinen käytti tykistöään ja yritti hyökätä, mutta hyökkäykset torjuttiin. IV/5.K/JR 25 lähti luutnantti Essenin johtamana Saunajärvelle. Pioneerit miinoittivat maantien miehityksemme kohdalta.

- 2.2.1940 Lieksan maantien suunnassa suoritettiin raivaustöitä. Vihollinen hyökkäsi hyökkäysvaunujen tukemana Eckau – Keckaussa, johon pataljoonan toiminta keskittyi ja jonne myös pataljoonan komentopaikka siirrettiin. Pataljoonamme varsinainen toiminta siirtyi nyt Saunajärven suunnalle. Eckau – Keckaussa käytiin ankaria taisteluita ja vänrikki Karikosken joukkueen (6.K) täytyi tien pohjoispuolelta siirtyä muun pataljoonan yhteyteen tien eteläpuolelle, sillä huoltoyhteys muun pataljoonan kanssa oli katkennut.
- 3.2.1940 Edellisten päivien ankarien taistelujen ja valvomisen vuoksi miehet olivat uupuneita, josta johtui, että aamuyöllä syntyi leirillä hämminkiä. Miehet ampuivat kun luulivat vihollisen hyökänneen leirialueellemme. Etulinjassa vuorottelivat luutnantti Jussilan komppania ja kuudes komppania. Vihollisen ilmoitointi oli erittäin vilkasta. 5.K oli hälytysvalmiina, tehtävällä iskeä vihollisen sivustaan jos nämä aikovat hyökätä.
- 4.2.1940 08.00 5.K katkaisi maantien noin 400 metriä Eckau – Keckausta itään, missä ryhtyi kiivaaseen taisteluun vihollisen kanssa. Tien kummallakin puolella 5.K hyökkäsi. Tien pohjoispuolella vihollisen painostus oli voimakkain, joten siellä olleet I ja II joukkue siirtyivät tien eteläpuolelle. Vihollisen ilmoitointi oli vilkasta. Vihollisen lentokoneet pudottivat mm. viisi pommia asemiemme lähelle. Maantielle asetettiin panssarintorjuntamiinoja. Kuudes komppania oli osaksi reservinä ja osaksi varustusten rakentamisessa ja partiointitehtävissä. KKK:sta kuusi konekivääriä on 5.K:n käytössä. Lieksantien suunnalla tehtiin varustus ja raivaustöitä. Päivän taisteluissa kaatuivat 5.K:sta alikersantti Y Keränen, korpraali L Haikonen, sotamies K Junnonaho, Tahvola, Ojapelto ja Taipale. Vihollisen tappiot olivat ainakin 50 miestä. Lieksantiellä vihollisen hyökkäykset torjuttiin.
- 5.2.1940 Pataljoonamme sai tehtäväksi katkaista Saunajärven maantie 500 metriä Klemetistä itään.
- 09.00 6.K katkaisi tien edellä mainitusta kohdasta ja asettui aseisiin maantien varteen.
- 16.00 Vihollinen teki idän suunnasta hyökkäysyrityksen joka torjuttiin.
- 19.00 6.K siirtyi taakse reserviksi ja 5.K miehitti asemat. Päivän kuluessa suoritettiin partiotoimintaa ja tehtiin varustelutöitä. Vihollisen ilmoitointi oli erittäin vilkasta.
- 6.2.1940 Yön kuluessa partiot tiedustelivat onko vihollisella maantien pohjoispuolella huoltotietä. Sellaista ei kuitenkaan löytynyt.
- 07.00 Jussilan komppania miehitti etulinjan. Etulinjassa oli rauhallista, vain ajoittaista laukaustenvaihtoa.
- 19.00 6.K miehitti etulinjan. Partioitiin vilkkaasti naapuriosastoihin.
- 7.2.1940 07.00 5.K siirtyi etulinjaan ja 6.K siirtyi reserviin. Etulinjan oikealla sivustalla tuhottiin vihollisen partio, josta ainakin kahdeksan miestä kaatui. Muuten etulinjassa oli rauhallista.
- 10.30 Vihollisen lentokone laskeutui suolle, joka on noin yhden kilometrin päässä maatiestä etelään ja 1,5 km asemistamme itään. Kone oli kaksitasoinen ja

merkitty punaisen ristin merkeillä merkitty sairausvälineitä kuljettanut lentokone. Koneesta lähti läheiseen metsään kaksi lentäjää, jotka kersantti Pikkarainen vangiksi. Miehet kuljetettiin edelleen ”Pohjaan”.

Lieksan maantiellä ammuttiin tuli-iskuja. 4.K:sta siirtyivät vänrikit Kannel ja Porma sekä 31 miestä reserviksi viidennelle komppanialle.

	19.00	6.K siirtyi etulinjaan.
8.2.1940	07.00	5.K siirtyi etulinjaan. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta koko päivän. Muuten etulinjassa oli rauhallista. Maantien pohjoispuolella olevaan metsikköön varustettiin yhdelle konekiväärille asema, joten tällä kohdalla oli nyt kaikkiaan viisi konekivääriä asemissa. Ilmatorjunnassa ollut konekivääri siirrettiin pois.
	19.00	5.K siirtyi etulinjaan.
9.2.1940	06.00	6.K lähti asemiemme oikealla puolella (itäpuolella) olevan vihollisen tukikohdan 101 itäpuolelle antamaan tuli-iskuja.
	10.00	Komppania saapui I/JR 25:n, luutnantti Tuovisen vasemmalle sivustalle, josta antoi useita tuli-iskuja vihollisen tukikohtaa vastaan. Viestijoukkue rakensi puhelinyhteyden viidenteen komppaniaan, joka oli nyt yhteydessä pataljoonan komentajaan.
	15.00	5.K irrottautui ja miehitti etulinjan klo 19.00, jolloin 6.K siirtyi reserviksi. 6.K oli samoin tuli-iskuillaan häirinnyt vihollisen 101 tukikohtaa. Yöllä vihollisen hyökkäysvaunu oli noin 300 metrin päässä asemiemme edessä, mistä ampui muutamia laukauksia.
10.2.1940	07.00	6.K vaihtoi etulinjaan.
	11.00	Vihollisen hyökkäysvaunu ilmaantui asemiemme eteen ja ylitti kohdan johon pioneerit olivat asettaneet panssarintorjuntamiinoja. Miinat eivät kuitenkaan laenneet.
	17.00	Hyökkäysvaunu palasi, mutta juuttui paluumatkallaan maantiellä olevaan kuoppaan. Toinenkin hyökkäysvaunu saapui paikalle. Kranaatinheitin-, ja kivääritulella häirittiin koko yö vihollisen toimintaa.
	19.00	5.K vaihtoi etulinjaan.
11.2.1940	07.00	6.K siirtyi etulinjaan. Havaittiin, että vihollisen hyökkäysvaunu oli päässyt pois kuopasta ja siirtynyt Klemettiin. Päivän kuluessa miinoitettiin tiellä oleva kuoppa ja sen lähiympäristö. Samalla suoritettiin raivaus ja varustelutöitä.
	19.00	5.K siirtyi etulinjaan.
	23.30	Lähti taistelupartio, 2+10, kersantti Viinalan johtamana Petäjälammelle, jonka suunnalla otaksuttiin vihollispartion liikkuneen.
12.2.1940	04.30	Saapui kersantti Viinalan partio, joka ei kuitenkaan ollut tavannut vihollista, vaan ainoastaan vihollisen varmistusladun maantien pohjoispuolella.
	07.00	6.K vaihtui eteen.
		Suoritettiin vilkasta partiotoimintaa koko päivän ajan.

13.2.1940	01.00	5.K vaihtui eteen.
	02.15	Partiot antoivat tuli-iskuja Klemettiin.
	11.45	Lähti partio, 1+5, Petäjälammelle ottamaan yhteyttä kapteeni Salomieheen.
	16.00	Partio palasi Salomiehen luota. Kapteeni Salomiehen kanssa oli sovittu, että hänen ja pataljoonamme partiot kohtaavat toisensa klo 11.45 ja 12.15 tukikohtamme ja Petäjälammen välillä.
	19.00	5.K eteen.
		Yön aikana partioitiin pohjoisen suunnalle.
14.2.1940	00.00-02.00	Lähetettiin partio häiritsemään vihollista Klemetin pohjoispuolelle. Partiomatkalta kaatui sotamies Eino Leinonen.
	07.00	5.K vaihtui eteen.
		Suoritettiin partiotoimintaa pohjoiseen ja itään.
	19.00	6.K vaihtui eteen.
		Partio kävi noutamassa edellisenä yönä kaatuneen Eino Leinosen ruumiin.
15.2.1940		Yö kului rauhallisesti.
	07.00	5.K vaihtoi eteen.
		Tien pohjoispuolella käynyt partio oli havainnut, että vihollisen partio, noin yksi tai kaksi joukkuetta, on hiihtänyt idän suunnasta Klemettiin. Päivän kuluessa rakennettiin korsuja.
	19.00	6.K vaihtoi eteen.
16.2.1940		Yöllä suoritettiin partiointia, muutoin rauhallista.
	07.00	5.K siirtyi etulinjaan. Päivä oli rauhallinen. Hyvin vilkasta partiotoimintaa. Vihollisen lentokoneita oli liikkeellä vasta hämärän tultua. Pataljoonamme sai panssarintorjuntakiväärin. (Englantilainen 1,4 sm). Kyseinen kivääri tuli konekiväärikomppanian käyttöön. Pataljoonan komentopaikka siirtyi noin puoli kilometriä pohjoiseen, paikkaan minne oli rakennettu korsu.
17.2.1940	01.00	6.K siirtyi eteen. Ahkeraa partiointia, muutoin oli rauhallinen päivä. Tehtiin varustelutöitä ja rakennettiin korsuja. Vihollisen lentotoiminta oli erittäin vilkasta.
	19.00	5.K eteen.
18.2.1940		Yöllä jatkui vihollisen lentotoiminta.
	07.00	6.K siirtyi eteen. Päivän aikana partioitiin ja tehtiin varustelutöitä.
	19.00	5.K siirtyi eteen.

Yöllä partio kävi maantien pohjoispuolella tarkastamassa, onko siellä liikkunut vihollisia. Mitään erikoista ei kuitenkaan huomattu.

19.2.1940	07.00	6.K vaihtui eteen. Päivä oli rauhallinen. Varustelutöitä jatkettiin. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta koko päivän ajan.
	19.00	5.K vaihtui eteen. Päivän kuluessa annettiin tuli-iskuja Klemettiin.
20.2.1940	07.00	6.K vaihtui eteen. Päivän kuluessa suoritettiin kenttävarustelutöitä. Muuten päivä oli rauhallinen. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta.
21.2.1940	01.00	5.K vaihtui eteen. Vilkaista partiotoimintaa. Vänrikki Pekurin johdolla, siirrettiin Lieksantien suunnalta neljä konekivääriä luutnantti von Essenin käyttöön, Saunajärvelle. Kaksi konekivääri sijoitettiin Saunasaareen alistettuna vänrikki Tervoselle ja kaksi konekivääriä kornetti Lautsalolle Kalliolammelle.
	19.00	6.K vaihtui eteen.
22.2.1940	07.00	5.K eteen. Klemettiä häirittiin tuli-iskuilla. Oma kranaatinheitin muun muassa ampui noin 20 kranaattia. Lieksan tien länsipuolella sijaitsevasta huoltoportaasta kävi partioita useina päivinä, kolme kertaa päivässä, antamassa tuli-iskuja ja varmistamassa pataljoonan huoltotietä.
	19.00	Vaihtui 6.K eteen.
	20.00	Miehitettiin maantien pohjoispuolella oleva tiheä metsäsaareke.
23.2.1940	07.00	Vaihtui 5.K eteen. Järjestettiin aliupseerivartio maantien pohjoispuolella olevaan metsään. Partioitiin naapuriosastoihin.
	19.00	6.K vaihtui eteen. Päivän aikana rakennettiin piikkilankaesteitä ja harrastettiin muita pioneeritoimia. Pilvisen sään vuoksi vihollisen lentotoiminta oli vähäistä. Oma tykistö häiritsi vihollisen tukikohta 101, ampumalla sinne 10 kranaattia.
24.2.1940	07.00	5.K vaihtui eteen. Päivä oli rauhallinen. Partiotoimintaa ja vihollisen vähäisiä lentoja.
25.2.1940	01.00	6.K vaihdettiin eteen. Päivä oli rauhallinen, kuten edellinenkin.
	19.00	5.K eteen. Puolenyön aikaan oma kranaatinheitin ampui Klemettiin 10 kranaattia.
26.2.1940	07.00	6.K vaihdettiin eteen. Päivän kuluessa partioitiin, muutoin oli rauhallista. Ammuttiin tuli-iskuja Klemettiin.
	19.00	Vaihdettiin 5.K eteen.
27.2.1940		Yöllä kuului miinoitetulta alueelta räjähdys, joka johtui vihollisen joutumisesta miinoittamallemme alueelle.
	07.00	6.K siirtyi etulinjaan. Päivä oli rauhallinen. Vihollisen ilmatoiminta oli vähäistä.
	19.00	5.K siirtyi eteen.

28.2.1940	02.30	Havaittiin, että vihollinen liikehtii asemiemme edessä. Aamuun mennessä tilanne oli taas rauhallinen.
	06.00	6.K vaihtui eteen. Tehtiin pioneeritöitä ja partiointiin. Patteriston tykki siirrettiin miehityksemme itäsivustalle, josta suorasuuntauksella ammuttiin vihollisen tukikohdassa sijaitsevia korsuja ja asemia.
	18.00	Tykki siirrettiin entiseen asemaan. Päivän kuluessa annettiin useita tuli-iskuja vihollisen asemia vastaan. Pilvisen sään takia ei vihollisella ollut lentotoimintaa.
29.1.1940	01.00	5.K eteen. Kranaatinheittimellä ammuttiin muutamia kranaatteja Klemettiin. Klemetistä oli kuulunut melua ja hakkaamista. Etulinjassa muutamia harvoja laukaustenvaihtoja vihollisen kanssa. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta koko päivän ajan.
	19.00	6.K vaihdettiin eteen.
	22.00	Sivakan suuntaan annettiin tuli-iskuja neljästä kohdasta.
1.3.1940	01.00-04.00	Annettiin tuli-iskuja Klemettiin. Yöllä pidettiin yllä myös partiotoimintaa.
	06.00	Vaihtui 5.K eteen.
	09.00	Oma tykistö suoritti Petäjälammelta hakuammuntaa Klemettiin. Iltapäivällä oli vihollisen kanssa laukaustenvaihtoa. Päivän aikana partiointiin runsaasti Klemetin suunnalla. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta. Asemissamme ollut ”ryssäläinen” panssaritorjuntatykki vaihdettiin suomalaiseen.
	19.00	6.K eteen.
2.3.1940	02.00-03.00	Ammuttiin kranaatinheittimellä tuli-iskuja Klemettiin. Pitkin yötä oli vilkasta laukaustenvaihtoa.
	06.00	5.K vaihtui etulinjaan. Suoritettiin vilkasta partiointia muun muassa maantien pohjoispuolella. Muutoin päivä oli rauhallinen. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta.
	19.00	6.K vaihtui eteen.
3.3.1940	06.00	5.K etulinjaan. Koko päivän ajan ammuttiin voimakasta tulta Klemettiin. ”Soljen” patteri ampui Petäjälammelta hauptilla. Oma kranaatinheitin ampui myös useita kymmeniä kranaatteja. Tuli-iskujen antaminen ja häirintä ammunta oli tarkoin edeltäpäin suunniteltua. Oli kaapattu vihollisen radiosanoma, jonka mukaan Sivakan suunnalla olevan vihollisosaston on pyrittävä siirtymään idän suuntaan maantien pohjoispuolta.
4.3.1940	01.00	6.K etulinjaan.
	06.00	Havaittiin vihollisen liikehtivän maantien pohjoispuolella. Aamun sarastaessa havaittiin noin 200 – 300 miestä käsittävä vihollisosasto, joka hyökkäsi pohjois-

sesta ja lännestä. Hyökkäyksen tukena vihollisella oli kenttä-, ja hyökkäysvaunutykkituli. Vihollisen hyökkäys torjuttiin. Vihollisen tappiot olivat 50 - 60 kaatunutta ja omat tappiot kaksi haavoittunutta.

- 14.30 Viidennestä komppaniasta lähti vänrikki Oravaisen joukkue kiertämään vihollisen tukikohdan 101:n itäpuolitse maantien pohjoispuolelle, tehtävänä hyökätä asemiemme pohjoispuolella olevan vihollisen selkään.
- 22.00 -14.00 Vänrikki Alhon vahva taistelupartio partio kävi maantien pohjoispuolella. Palattuaan Alho kertoi, ettei tien pohjoispuolella ole vihollisen miehitystä.
- 5.3.1940 06.00 6.K vaihtui eteen.
- Heti aamun sarastaessa vihollinen aloitti hyökkäyksen uudelleen. Taistelut jatkuivat koko päivän. Vihollisen hyökkäykset torjuttiin. Vastapuolen menetykset olivat noin 50 kaatunutta. Omat tappiot olivat neljä haavoittunutta. Vänrikki Oravaisen joukkue asettui maantien pohjoispuolelle, jonne oli saapunut myös osasto Ilomäestä luutnantti Heikkisen osasto.
- 19.00 5.K siirtyi etulinjaan.
- 20.20 Kranaatinheittimellä ammuttiin muutamia kranaatteja tien pohjoispuolella olevan raivauksen länsipuolelle. Iltapäivällä oli vihollisen ilmatoimintaa.
- 6.3.1940 Yön kuluessa suoritimme vihollisen häiritsemisammuntaa, johon muun muassa "Soljen" patteri Petäjälammelta otti osaa.
- 06.00 6.K vaihtui eteen.
- Aamupäivällä vihollinen yritti jälleen hyökätä kahden hyökkäysvaunun ja tykistön tukemana. Hyökkäys torjuttiin ja vihollinen vetäytyi takaisin aseemiinsa. Vihollisen hyökkäysvaunut saivat tulta panssarintorjuntatykistä ja kivääristä, joidenka vaikutuksesta ne vetäytyivät Klemettiin. Vihollisen menetykset olivat 10 kaatunutta, omille joukoille tuli yksi haavoittuminen.
- 19.00 5.K vaihtui eteen.
- Yön aikana ammuttiin muutamia kranaatinheittimen laukauksia maantien pohjoispuolella olevalle metsäkannakselle.
- 7.3.1940 06.00 6.K vaihtui eteen.
- Päivän kuluessa oli molemminpuolista tykistön toimintaa ja vähäistä laukaustenvaihtoa. Jatkettiin pioneiritöitä. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta koko päivän ajan.
- 8.3.1940 01.00 5.K vaihtui eteen.
- Yön kuluessa oli molemminpuolista tykistötoimintaa ja laukausten vaihtoa. Päivän kuluessa vihollinen liikehti maantien eteläpuolella asemiemme edessä. Tykistömme tuli esti vihollisen hyökkäysaikaet asemiamme vastaan. Iltapäivällä oli tuli-iskuja ja laukausten vaihtoa. Vihollisen ilmatoiminta oli vilkasta.
- 19.00 6.K vaihdettiin eteen.

Yöllä oli molemminpuolista tykistön toimintaa ja vähäistä laukausten vaihtoa.

9.3.1940	06.00	5.K eteen.
		Päivän kuluessa oli vähäistä tykistötoimintaa ja laukausten vaihtoa. Vihollisen ilmatoiminta vilkastui päivän aikana. Partioitiin vihollisen tukikohta 101:n eteläpuolella, missä ei havaittu vihollisen liikehtineen.
	19.00	6.K vaihtui eteen.
		Yöllä oli vähäistä tykistötoimintaa.
10.3.1940	06.00	5.K vaihtui etulinjaan.
		Pitkin päivää oli ajoittaista tykistön ja kranaatinheitin toimintaa. Kun vihollisen huomattiin liikkuvan maantien pohjoispuolella olevassa metsäkannaksella, ammuttiin asemistamme niitä kohti laukauksia. Partioita lähetettiin muun muassa Mämmelään. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta.
	19.00	6.K vaihtui eteen.
		Yöllä suoritimme asemiemme parantamis-, ja muita varustelutöitä.
11.3.1940	06.00	5.K vaihtui eteen.
	07.00	Alkoi kiivasta ammuntaa läntisellä sivustallamme, josta vihollinen yritti edetä asemiamme vastaan. Kranaatinheitin keskityksen ja kivääritulen jälkeen vihollisen aikeet tyrehtyivät. Ajoittainen laukaustenvaihto jatkui pitkin päivää. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta. Sivakan suunnalla olleen 4.K:n päällikkö komennettiin prikaatin käyttöön ja siirrettiin lähelle rajaa. 4.K:n päälliköksi tuli luutnantti Suupohja.
12.3.1940	01.00	6.K vaihdettiin eteen.
		Päivä oli rauhallinen. Ammuttiin tuli-iskuja. Lentotoiminta oli erittäin vilkasta.
	19.00	5.K eteen.
		Yöllä suoritettiin häiritsemisammuntaa Klemettiin ja maantien pohjoispuolelle.
13.3.1940		Aamuyön kuluessa jatkoivat kaikki etulinjassa olevat aseet tehokasta ammuntaa vihollisen asemia vastaan, jotta täten estettäisiin vihollisen liikehtiminen itään päin, missä omat joukot hyökkäsivät Saunajärven länsipuolella olevaa vihollisen tukikohtaa vastaan.
	06.00	6.K vaihtui eteen.
	09.05	Pataljoonaamme saapui seuraava puhelinsanoma: Suomen ja Neuvostoliiton hallitusten välillä tehdyn sopimuksen perusteella lopetetaan vihollisuudet 13.3.1940 klo 11.00. Tästä aikamäärästä alkaen lakkaa kaikenlainen taistelutoiminta ehdottomasti. Aseen käyttö sallittu ainoastaan itsepuolustustarkoituksessa Vihollisen puolelta mahdollisesti lähetettävät neuvottelijat, joiden tunnusmerkinä on valkoinen lippu, on

otettava vastaan ja ilmoitettava siitä ”Pohjaan”. Yksityiskohtaiset määräykset annetaan myöhemmin.

”Uhka”

Koko yön kestänyt lentotoiminta jatkui päivän sarastaessa entistä vilkkaampana. Vihollisen lentokoneet pommittivat ja ampuivat konekivääreillä asemiamme ja leiripaikkojamme saamatta kuitenkaan mitään vahinkoja aikaiseksi.

Kello 10.00 – 11.00 tulitimme kaikilla etulinjassa ja tuliasemassa olevilla aseillamme vihollista.

11.00 Kaikki vaikenä.

Sota oli päättynyt, mutta mieliala oli sangen vakava, sillä olimme saaneet rauhan raskain ehdoin.

Illalla joukkomme siirtyivät noin yhden kilometrin maantiestä etelään.

14.3.1940 02.00 Vänrikki Oravainen saapui joukkueineen maantien pohjoispuolelta komppaniensa yhteyteen.
Lepoa ja saunomista.

10.00 Vänrikki Rahkola kävi neuvottelemassa Klemetissä olevien ”ryssien” kanssa miinoituksista, kaatuneiden keräämisestä ym. järjestelyistä.

15.3.1940 Aseiden puhdistamista, saunomista ja varusteiden kuntoon laittamista.